

Forslag til Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Tilbagerulning af skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af danmarkskortet m.v.)

Justitia anerkender behovet for afskaffelse af unødigt regulering og sætte kommunerne mere fri til selv at tage ansvar på den måde, der passer til den enkelte kommune og dennes borgere. Det er dog vigtigt, at sådanne tiltag ikke forringer borgernes retssikkerhed.

Danmarkskortet, der viser Ankestyrelsens omgørelsesprocenter i klagesager på det sociale område fordelt på kommuneniveau, er efter Justitia vurdering et vigtigt værktøj for arbejdet med at sikre øget retssikkerhed i kommunerne. Det samme gælder Ankestyrelsens praksisundersøgelser.

Det er derfor Justitias opfattelse, at man skal være forsigtig med at lempe kravene til, i hvilket omfang og hvordan kommunalbestyrelserne skal behandle disse vigtige retssikkerhedsværktøjer. I det omfang sådanne - eller andre lignende - ændringer gennemføres, bør det efter Justitias opfattelse samtidig overvejes, om andre tiltag kan iværksættes for at styrke den borgernære retssikkerhed i kommunerne.

Justitias rapport om retssikkerhed i kommunerne fra 2023 har afdækket forholdsvis store forskelle mellem kommunerne, når det handler om andelen af sager, som Ankestyrelsen omgør i form af ændring eller hjemvisning af kommunernes afgørelser. Disse forskelle genfindes også, når der ses på Ankestyrelsens kritik af væsentlige sagsbehandlingsfejl. Der ses en tydelig sammenhæng mellem kommunernes gennemsnitlige omgørelsesprocent og størrelsen på kommunerne. Mens de 20 største kommuner havde en gennemsnitlig omgørelsesprocent i den undersøgte periode på 27,7 procent, havde de 20 mindste kommuner en gennemsnitlig omgørelsesprocent på 31,9 procent. Selvom rapportens data ikke kan give et fyldestgørende billede af retssikkerheden i de enkelte kommuner, må den nødvendigvis give anledning til bekymringer om, hvorvidt borgernes retssikkerhed ligger på et tilfredsstillende niveau i alle kommuner. Det gælder i ikke mindst i de mindste kommuner, der som nævnt har en noget højere omgørelsesprocent end de største kommuner.

Det største problem må imidlertid efter Justitias opfattelse anses for at være den manglende gennemsigtighed i kommunernes retssikkerhed. Adgangen til offentligt tilgængelige data, som på mere fyldestgørende måde kan afdække kommunernes retssikkerhedsniveau, er meget begrænset.

Justitia har tidligere i en rapport om kommunernes sagsbehandlingstider fra 2022 gjort opmærksom på det samme problem. Den rapport viste bl.a., at kommunerne reelt ikke målte på deres faktiske sagsbehandlingstider, og at de derfor ikke kunne opfylde deres forpligtelse til at holde øje med, om deres sagsbehandlingsfrister var realistiske og retvisende, ligesom det var vanskeligt for kommunerne at skride ind overfor lange sagsbehandlingstider, når det var nødvendigt.

Efter Justitias opfattelse er det nødvendigt at sikre en bred monitorering af retssikkerheden i kommunerne, så det i højere grad sikres, at borgerne – uanset bopæl – bliver mødt af et acceptabelt retssikkerhedsniveau i deres kontakt med kommunen.

De påtænkte lempelser i kommunalbestyrelsens behandling af de i lovforslagets omhandlede retssikkerhedsværktøjer giver på denne baggrund Justitia anledning til at anbefale, at kommunerne forpligtes til at måle på deres retssikkerhed på en række nærmere definerede parametre, der kan fastlægges i samarbejde med blandt andet KL, Ankestyrelsen og de ansvarligere ministerier. Målingerne bør i videst muligt omfang understøttes af it-løsninger. Resultaterne af monitoreringen skal først og fremmest anvendes af kommunerne selv med henblik på at iværksætte eventuelle løbende tiltag til forbedringer af retssikkerheden, men bør naturligvis også kunne indgå i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne. De mest centrale målinger bør desuden offentliggøres på kommunernes hjemmesider, så borgerne har mulighed for at gøre sig bekendt med retssikkerhedsniveauet i deres kommune og sammenligne med andre kommuner.

Med venlig hilsen

Birgitte Arent Eiriksson

Direktør Justitia Danmark

JUSTITIA

Mobil/Cell +45 41103894

E-mail: birgitte@justitia-int.org

<http://www.justitia-int.org>